

ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการใช้สิทธิไล่เบี้ยตามกฎหมายตัวเงิน

นางสาวสุจิตรา ชื่นชมชาติ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-632-310-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I16758547

LEGAL PROBLEMS ON RECOURSE OF BILLS

Miss Suchitra Chuenchomchat

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Graduate School

Chulalongkorn University

1995

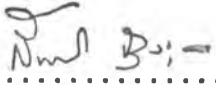
ISBN 974-632-310-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์
โดย
ภาควิชา
อาจารย์ที่ปรึกษา

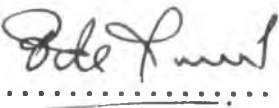
ปัญหาทางกฎหมาย เกี่ยวกับการใช้สิทธิไล่เบี้ยตามกฎหมายตัวเงิน
นางสาวสุจิตรา ชื่นชมชาติ
นิติศาสตร์
รองศาสตราจารย์ไพฑูรย์ คงสมบูรณ์

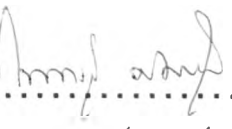

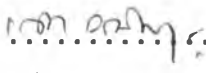
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

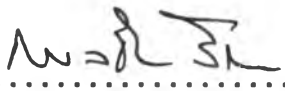

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ กงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ธัชชัย ศกผลศิริ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ไพฑูรย์ คงสมบูรณ์)

.....กรรมการ
(อาจารย์เกริก วณิชกุล)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.กมลชัย รัตนสกาวงศ์)

พิมพ์ต้นฉบับบทความวิจัยเกี่ยวกับปัญหาทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้สิทธิไล่เบี้ยตามกฎหมายตั๋วเงิน

สุจิตรา ชื่นชมชาติ : ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการใช้สิทธิไล่เบี้ยตามกฎหมายตั๋วเงิน

(LEGAL PROBLEMS ON RECOURSE OF BILLS)

อาจารย์ที่ปรึกษา :

รองศาสตราจารย์ไพฑูรย์ คงสมบูรณ์, 193 หน้า. ISBN 974-632-310-5

กฎหมายลักษณะตั๋วเงิน เป็นกฎหมายเชิงพาณิชย์ที่บัญญัติขึ้น เพื่อรับรองสิทธิของผู้ทรงตั๋วเงิน และโดยที่ตั๋วเงินมีลักษณะเป็นตราสารที่โอนเปลี่ยนมือให้กันได้ด้วยการสลักหลังและส่งมอบ ดังนั้น ผู้ทรงยอมมีสิทธิบังคับให้บุคคลผู้ลงลายมือชื่อในตั๋วเงินต้องรับผิดชอบตั๋วเงินนั้นขาดความเชื่อถือ ซึ่งการบังคับตามสิทธิดังกล่าวนี้ เรียกว่าการใช้สิทธิไล่เบี้ย

การวิจัยนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการใช้สิทธิไล่เบี้ยตามกฎหมายตั๋วเงินตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 3 ลักษณะ 21 และการห้วงคิดตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง โดยศึกษาหลักกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการใช้สิทธิไล่เบี้ยตามกฎหมายตั๋วเงินของไทยเปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศ รวมทั้งวิเคราะห์แนวคำพิพากษาศาลฎีกา และแนวความคิดเห็นของนักนิติศาสตร์ผู้ทรงคุณวุฒิ จากการวิจัยพบว่า ดอกเบี้ยที่จะเรียกร้องจากกันได้ เมื่อตั๋วเงินขาดความเชื่อถือในกรณีตั๋วเงินนั้นไม่ได้กำหนดอัตราดอกเบี้ยไว้ เจ้าหนี้จะเรียกดอกเบี้ยได้เพียงอัตราร้อยละ 5 ต่อปี อันเป็นอัตราที่ต่ำมากเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราดอกเบี้ยที่กฎหมายกำหนดไว้ในกรณีผิดนัดตามมูลหนี้ทั่วไป ซึ่งผลดังกล่าวนี้อาจจะทำให้ลูกหนี้ตามตั๋วเงินจงใจผิดนัด หรือดำเนินคดีแบบประวิงคดี และแม้ว่าจะมีการนำบทบัญญัติเรื่องคดีโมฆะมาใช้บังคับกับตั๋วเงินก็ตาม แต่กระบวนการพิจารณาคดีตั๋วเงินก็ยังไม่รวดเร็วเท่าที่ควร นอกจากนี้ ยังมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องการตีความบทบัญญัติของกฎหมายหรือความเข้าใจในหลักกฎหมายที่คลาดเคลื่อน ซึ่งอาจจะทำให้การนำบทบัญญัติของกฎหมายมาใช้บังคับนั้น ผิดแผกแตกต่างไปจากความเป็นจริง

วิทยานิพนธ์นี้ได้เสนอแนะว่า ควรที่จะมีการพิจารณาปัญหาเกี่ยวกับเรื่องอัตราดอกเบี้ยเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและสอดคล้องกับมูลหนี้ทั่วไป ซึ่งควรจะกำหนดอัตราดอกเบี้ยของตั๋วเงินในกรณีที่ตั๋วเงินนั้นขาดความเชื่อถือ เท่ากับอัตราดอกเบี้ยในกรณีผิดนัดตามมูลหนี้ทั่วไป ขณะเดียวกันการนำบทบัญญัติเรื่องสิทธิไล่เบี้ยเพราะเขาไม่รับรองหรือไม่ใช้เงิน มาใช้บังคับเมื่อมีการนำคดีขึ้นสู่ศาลก็ควรจะนำมาใช้ให้ถูกต้องตามเจตนารมณ์ของกฎหมายตั๋วเงิน ที่มุ่งส่งเสริมให้ตั๋วเงินเป็นตราสารที่โอนเปลี่ยนมือกันได้ และคุ้มครองผู้รับโอนที่สุจริต

ภาควิชา.....นิติศาสตร์
สาขาวิชา.....นิติศาสตร์
ปีการศึกษา.....2537

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม.....

C470784 : MAJOR LAW

KEY WORD: RECOURSE / BILLS

SUCHITRA CHUENCHOMCHAT : LEGAL PROBLEMS ON RECOURSE OF BILLS.

THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. PAITON KONGSOMBOON, 193 pp.

ISBN 974-632-310-5

The provision of Title 21 on Bills is part of the commercial law which guarantees the right of the holder. Any type of the bills being a negotiable instrument, can be transferred by means of indorsement and delivery. Therefore, when it is dishonoured by non-acceptance or non-payment, the holder may exercise his right of recourse against a person who put his signature upon the bills.

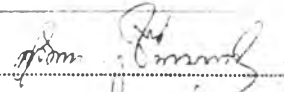
The purpose of this research is to study not only the legal problems relating to the right of recourse as provided in Title 21 : Bills of Book III of the Civil and Commercial Code but also those relating to the enforcement of its right in the legal proceeding. This research has been made to cover the analysis of the Thai and foreign legal principles concerning recourse of bills, including the precedent of Dika Court. According to this research, it is found that when the holder of bills exercises his right of recourse he will receive the interest at rate of 5 percent per annum, if the rate of interest has not been stipulated in the bills. Such rate is much lower than the rate of interest during default in general obligation which is fixed by law. The effect of this difference indirectly makes the proceeding of the case slow, because the person liable to the holder may intentionally default or delay the proceeding. Moreover, there are some related legal points which are not settled and subject to different interpretations.

This thesis suggests that, in case of the dishonoured bills, the rate of interest should be fixed at 7.5 percent much in the same level as that for default in general obligation. Furthermore, when the provisions with regard to recourse for non-acceptance or non-payment is applied in the court, they should be construed in accordance with the spirits of the law, upholding the principle that a transferee acting in good faith should always be protected.

ภาควิชา.....นิติศาสตร์

สาขาวิชา.....นิติศาสตร์

ปีการศึกษา.....2537

ลายมือชื่อนิติ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของท่านรองศาสตราจารย์ โปษุธรย์ คงสมบูรณ์ ผู้ซึ่งได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการรับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาให้แก่ผู้เขียน รวมทั้งให้แนวคิดในการศึกษาค้นคว้า การให้คำแนะนำในการเขียน ตลอดจนการตรวจและแก้ไขปรับปรุงวิทยานิพนธ์ ซึ่งผู้เขียนรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่งในพระคุณของท่าน และขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์ธัชชัย ศุภผลศิริ ที่กรุณาได้รับเป็นประธานสอบวิทยานิพนธ์ ท่านอาจารย์เกริก วณิชกุล ท่านอาจารย์ ดร.กมลชัย รัตนสกาวงศ์ ที่กรุณาได้รับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และท่านอาจารย์อรพรรณ พันสีพัฒนา ที่กรุณาได้รับเป็นกรรมการสอบโครงร่างวิทยานิพนธ์ ซึ่งผู้เขียนรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่งในพระคุณของท่านที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษา ให้ข้อคิดต่าง ๆ รวมทั้งการตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

นอกจากนี้ ผู้เขียนขอขอบคุณเพื่อน ๆ และน้อง ๆ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ห้องสมุด คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทุกท่านที่คอยให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือในเรื่องต่าง ๆ จนสามารถจัดทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จลุล่วงไปได้

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะมีคุณค่าและประโยชน์ในทางวิชาการอยู่บ้าง ผู้เขียนขอกราบเป็นกตเวทิตาคุณแต่บิดามารดา คณาจารย์ ผู้มีพระคุณทุกท่าน ตลอดจนขอขอบคุณพี่ ๆ และน้อง ๆ ของผู้เขียนที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ให้ความคิดเห็นในด้านต่าง ๆ และให้กำลังใจแก่ผู้เขียนเสมอมา สำหรับความบกพร่องที่เกิดขึ้นในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
- ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
- วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
- ขอบเขตของการวิจัย.....	3
- สมมติฐานของการวิจัย.....	3
- วิธีดำเนินการวิจัย.....	3
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	4
บทที่ 2 ความหมาย แนวความคิดและเหตุผลอันเป็นที่มาของบทบัญญัติในเรื่อง การใช้สิทธิไล่เบี้ยตามกฎหมายตัวเงิน.....	5
- ความหมายของคำว่า "สิทธิไล่เบี้ย".....	7
- การใช้สิทธิไล่เบี้ย.....	19
- ความรับผิดชอบของบุคคลผู้ลงลายมือชื่อในตั๋วเงิน.....	21
- ที่มาและเหตุผลของบทบัญญัติ เรื่องสิทธิไล่เบี้ยตามกฎหมายตัวเงิน ของไทย.....	33
- เปรียบเทียบข้อเหมือนกัน และต่างกัน ระหว่างการใช้สิทธิไล่เบี้ย กับ การบังคับตามสิทธิ เรียกร้องในมูลหนี้ทั่วไป.....	36
บทที่ 3 หลักเกณฑ์และวิธีการในการใช้สิทธิไล่เบี้ย.....	42
- วัตถุประสงค์ของการใช้สิทธิไล่เบี้ย.....	42

-	เงื่อนไขในการใช้สิทธิไล่เบียด.....	44
1)	มีพฤติการณ์ที่ทำให้ผู้ทรงเกิดสิทธิไล่เบียด.....	45
ก.	สิทธิไล่เบียดเมื่อตัวเงินถึงกำหนดในกรณีไม่ใช้เงิน.....	45
ข.	สิทธิไล่เบียดก่อนตัวเงินถึงกำหนด.....	46
(1)	เขาบอกปิดไม่รับรองตัวเงิน.....	46
(2)	ผู้จ่ายหรือผู้รับรองตกเป็นคนล้มละลาย หรือดเว้น การใช้หนี้ หรือถูกยึดทรัพย์ และการยึดทรัพย์นั้น ไร้ผล.....	47
(3)	ผู้ส่งจ่ายตัวเงินชนิดไม่จำเป็นต้องให้ผู้ใดรับรอง ตก เป็นคนล้มละลาย.....	48
2)	ผู้ทรงได้ทำตามระเบียบที่กฎหมายกำหนดไว้เพื่อการใช้สิทธิไล่เบียด แล้ว.....	50
ก.	ทำคำคัดค้าน.....	50
ข.	ทำคำบอกกล่าว.....	53
-	ผู้มีสิทธิไล่เบียด.....	60
1)	ผู้ทรง.....	60
2)	ผู้ที่มีตัวเงินไว้ในครอบครองโดยฐานเป็นผู้สืบสิทธิของผู้ทรง.....	63
3)	ผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องโดยการโอนหนี้สามัคคี.....	63
4)	ลูกหนี้ตามตัวเงินซึ่งได้ใช้เงินให้แก่ผู้ทรงและรับตัวมาไว้ในความ ครอบครอง.....	64
-	บุคคลซึ่งอาจถูกไล่เบียด.....	64
1)	ผู้รับรอง.....	65
2)	ผู้ออกตัว.....	66
3)	ผู้ส่งจ่าย.....	66
4)	ผู้สลักหลัง.....	67
5)	ผู้รับอาวัล.....	68
6)	ผู้รับรองด้วยสอดเข้าแก้หน้า.....	69

- ความรับผิดชอบของลูกหนี้ในกรณีผู้ทรงใช้สิทธิไล่เบี่ย.....	70
1) ลูกหนี้จะต้องรับผิดชอบร่วมกันทุกคน.....	71
2) ผู้ทรงใช้สิทธิไล่เบี่ยกับลูกหนี้ผู้ใดก่อนหลังก็ได้ทั้งสิ้น.....	72
3) ห้องไล่เบี่ยลูกหนี้คนหนึ่งแล้วไม่ได้เงินหรือได้เงิน แต่ยังไม่ครบ ผู้ทรงจะฟ้องลูกหนี้คนอื่นอีกก็ได้.....	73
4) สิทธิของผู้ที่ใช้เงินให้ผู้ทรง ที่จะไปไล่เบี่ยเอาจากลูกหนี้ที่มีความ ผูกพันอยู่แล้วก่อนตน.....	74
- ความรับผิดชอบในระหว่างลูกหนี้ด้วยกันเอง.....	79
- ข้อต่อสู้ที่ลูกหนี้จะยกขึ้นอ้างต่อผู้ทรงเมื่อต้องถูกไล่เบี่ย.....	82
1) ข้อต่อสู้ที่ลูกหนี้ยกขึ้นอ้างต่อผู้ทรงไม่ได้.....	82
ก. ข้อต่อสู้อันอาศัยความเกี่ยวพันกันเฉพาะบุคคลระหว่างลูกหนี้ ที่ถูกไล่เบี่ยกับผู้ส่งจ่าย.....	82
ข. ข้อต่อสู้อันอาศัยความเกี่ยวพันกันเฉพาะบุคคลระหว่างลูกหนี้ ที่ถูกไล่เบี่ยกับผู้ทรงคนก่อน ๗.....	83
ค. ข้อต่อสู้ที่เกี่ยวกับความสามารถของคู่สัญญาคนหนึ่ง ๗ เป็น เรื่องเฉพาะตัว ลูกหนี้คนอื่นจะนำมาอ้างไม่ได้.....	83
2) ข้อต่อสู้ที่ลูกหนี้ยกขึ้นอ้างต่อผู้ทรงได้.....	83
ก. ข้อต่อสู้ที่ปรากฏในเนื้อหาของตัวเงินนั่นเอง.....	83
ข. ข้อต่อสู้ที่เป็นธรรมดาสืบจากลักษณะของตัวเงิน.....	83
ค. ข้อต่อสู้ที่ว่าทำผิดแบบระเบียบ.....	83
ง. การโอนตัวเงินทำขึ้นด้วยการคบคิดกันฉ้อฉล.....	84
จ. ข้อต่อสู้ที่ลูกหนี้มีต่อผู้ทรงตัวเงินโดยตรง.....	84
ฉ. การสลักหลัง โอนตัวเงินเมื่อตัวขาดความเชื่อถือ ผู้รับ สลักหลังย่อมได้ไปแต่เพียงสิทธิของผู้สลักหลังให้แก่ตน หาก ลูกหนี้ที่ถูกฟ้องไล่เบี่ยนั้นมีข้อต่อสู้ต่อผู้สลักหลังอย่างไรใด ก็ ยกขึ้นต่อสู้ผู้รับสลักหลังได้.....	85
ช. ข้อต่อสู้เกี่ยวกับความสามารถของคู่สัญญาเป็นเรื่องเฉพาะตัว ที่ลูกหนี้ซึ่งมีความสามารถบพร่องเท่านั้นที่จะยกขึ้นอ้างได้.....	85

-	อายุความในการใช้สิทธิไล่เบียด	86
1)	อายุความในคดีที่ผู้ทรงฟ้องผู้รับรองและผู้ออกตัวสัญญาใช้เงิน	87
2)	อายุความในคดีที่ผู้ทรงฟ้องผู้ส่งจ่ายและผู้สลักหลัง	91
3)	อายุความในคดีที่ผู้ทรงฟ้องผู้รับอาวัล และผู้รับรองด้วยสอดเข้า แก้หน้า	93
4)	อายุความในคดีที่ผู้สลักหลังฟ้องไล่เบียดกันเอง และไล่เบียดเอาแก่ ผู้ส่งจ่าย	93
5)	อายุความในคดีที่ผู้รับอาวัล และผู้รับรองด้วยสอดเข้าแก้หน้าฟ้อง บุคคลที่ตนอาวัลหรือบุคคลที่ตนเข้าแก้หน้า และบุคคลทั้งหลาย ซึ่งต้องรับผิดชอบต่อบุคคลที่ตนอาวัลหรือบุคคลที่ตนเข้าแก้หน้า	94
6)	อายุความสะดุดหยุดลง	96
-	การสิ้นสุดสิทธิไล่เบียด	97
1)	ผู้ทรงได้รับชำระหนี้ตามตัวเงินครบถ้วนแล้ว หนี้นั้นย่อมระงับ สิ้นไป	97
2)	ผู้ทรงตัวแลกเปลี่ยนตกลงยอมผ่อนเวลาชำระหนี้ให้แก่ผู้จ่าย ย่อม สิ้นสุดสิทธิไล่เบียดเอาแก่คู่สัญญาซึ่งมิได้ตกลงในการผ่อนเวลานั้น	98
3)	ผู้ทรงไม่ทำคำคัดค้านการไม่รับรอง หรือ การไม่ใช้เงิน ภายใน เวลากำหนด เมื่อกฎหมายกำหนดให้ต้องทำ	99
4)	ผู้ทรงที่ได้รับตัวเงินมาโดยการสลักหลังเมื่อตัวขาดความเชื่อถือ	100
5)	ผู้ทรงไม่ยื่นตัวแลกเปลี่ยนให้ผู้จ่ายรับรอง ภายในระยะเวลาตามที่ ผู้ส่งจ่ายกำหนดไว้	103
6)	ตัวแลกเปลี่ยนอันสั่งให้ใช้เงิน เมื่อสิ้นระยะเวลาที่กำหนดอย่างใด อย่างหนึ่ง นับแต่ได้เห็นตามมาตรา 928	103
7)	ผู้ทรงยอมรับเอาคำรับรองเบี่ยงบ้าย โดยผู้ส่งจ่ายหรือผู้สลักหลัง มิได้ให้อ่านแก่ผู้ทรงที่จะรับเอาได้ เช่นนั้นแต่แรก หรือไม่ได้ ให้ความยินยอมด้วยในภายหลัง	103
8)	ตัวแลกเปลี่ยนชนิดซึ่งให้ใช้เงินเมื่อได้เห็นตามมาตรา 944 แต่ ผู้ทรงไม่นำยื่นให้ผู้จ่ายรับรองหรือใช้เงิน ภายในหกเดือนนับแต่	

	วันที่ลงในตัว.....	104
	9) การที่ผู้ทรงไม่ยอมรับการชำระเงินเพื่อแก้หน้า.....	104
	10) ตัวแลกเงินที่มีข้อกำหนดว่า "ไม่จำเป็นต้องมีคำคัดค้าน" แต่ผู้ทรง ไม่นำใบยื่นมาให้ผู้จ่ายชำระเงินเมื่อถึงกำหนด.....	104
	11) ผู้ทรงเช็คไม่ยื่นเช็คให้ธนาคารชำระเงินภายในหนึ่งเดือน ในกรณีที่ เป็นเช็คให้ชำระเงินในเมืองเดียวกันกับที่ออกเช็ค หรือภายในสาม เดือนสำหรับเช็คที่ชำระเงินที่อื่น.....	105
	12) การไม่บังคับตามสิทธิเรียกร้องภายในอายุความ.....	105
	13) ข้อความในตัวเงินหรือคำรับรองใด ที่มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงใน ข้อสำคัญ โดยที่คู่สัญญาทั้งปวงผู้ต้องรับผิดชอบตามตัวเงินนั้น มิได้ ยินยอมด้วย.....	105
	- การใช้สิทธิเรียกร้องให้ชำระหนี้ตามมูลหนี้เดิม.....	106
บทที่ 4	วิเคราะห์ปัญหาและเหตุผล รวมทั้งแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย เกี่ยวกับการใช้สิทธิไล่เบี่ย.....	115
	- ตามกฎหมายสารบัญญัติ.....	115
	1) ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องความรับผิดชอบในดอกเบี่ย.....	115
	ก. ข้อกำหนดเรื่องดอกเบี่ยตามมาตรา 911 จะอยู่ในบังคับของ พระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี่ยเกินอัตรา พ.ศ. 2475 หรือไม่ และหากมีข้อตกลงให้เรียกดอกเบี่ยเกินกว่า อัตราร้อยละ 5 ต่อปี เมื่อเกิดกรณีที่ลูกหนี้ไม่ชำระเงิน ตามตัว ผู้ทรงจะยังคงมีสิทธิเรียกดอกเบี่ยในอัตราเดิม ตามที่ตกลงนั้น หรือว่าจะเรียกได้เพียงร้อยละ 5 ต่อปี ตามมาตรา 968 (2).....	117
	ข. ผู้ทรงเช็คขึ้นเงินตามเช็คไม่ได้ จึงฟ้องลูกหนี้ที่ต้องรับผิด ตามเช็ค ในกรณีเช่นนี้ ผู้ทรงจะใช้สิทธิไล่เบี่ยในเรื่อง ดอกเบี่ยได้หรือไม่.....	122

ค.	กรณีให้ผู้ทรงพ้องลูกหนี้ชั้นต้น ผู้ทรงจะยังคงมีสิทธิเรียก ดอกเบี้ยเมื่อตัวเงินถึงกำหนด ตามมาตรา 968 (2) ได้หรือไม่.....	124
2)	ปัญหาเรื่องการใช้สิทธิไล่เบี้ยในกรณีที่มีการเขียนข้อความว่า "ห้ามเปลี่ยนมือ" ลงไว้ในตัวเงิน.....	129
ก.	การที่ผู้ส่งจ่ายตัวเงินเขียนข้อความลงในด้านหน้าของตัวเงิน ว่า "ห้ามเปลี่ยนมือ" หรือเขียนคำอื่นโดยมีความหมายเป็น ทำนองเดียวกันนี้ ทำให้ตัวเงินนั้นจะโอนให้แก่กันได้ก็แต่ โดยรูปการและด้วยผลของการโอนสามัญ หากมิได้กระทำ อย่างการโอนสามัญ จะเกิดผลทางกฎหมายเป็นประการใด ผู้รับโอนจะเป็นผู้ทรง ซึ่งมีสิทธิไล่เบี้ยตามกฎหมายตัวเงิน ได้หรือไม่.....	129
ข.	กรณีเช็คขีดคร่อมที่มีข้อความ "ห้ามเปลี่ยนมือ" ปรากฏอยู่ การฟ้องบังคับให้ใช้เงินตามเช็คฉบับดังกล่าวนี้ จะเป็น ประการใดเมื่อเปรียบเทียบกับเช็คที่ผู้ส่งจ่ายเขียนข้อความ "ห้ามเปลี่ยนมือ".....	130
3)	ปัญหาเรื่องข้อต่อสู้ของลูกหนี้ เมื่อถูกใช้สิทธิไล่เบี้ย.....	131
ก.	บุคคลที่ลงลายมือชื่อในตัวเงินโดยที่ตนไม่อาจจะเป็นคู่สัญญา ได้ หรือเป็นได้แต่ไม่เต็มผล (ตามมาตรา 902) จะยก ข้ออ้างในเรื่องดังกล่าวขึ้นเป็นข้อต่อสู้ได้ทุกกรณี หรือว่าจะ ต้องอยู่ภายในบังคับของบทบัญญัติมาตรา 916 ด้วย.....	131
ข.	กรณีที่ผู้ทรงขีดฆ่าค่าสลักหลังของผู้สลักหลังคนใดคนหนึ่ง ที่ ต้องรับผิดชอบ หากมีผู้สลักหลังคนอื่น ๆ สลักหลังตามหลัง ผู้สลักหลังที่ถูกขีดฆ่าลายมือชื่อ ผู้สลักหลังรายหลัง ๆ ดังกล่าว จะยกข้อต่อสู้ว่าตนได้สลักหลังในลำดับหลัง จึง หลุดพ้นจากความรับผิดชอบต่อผู้ทรงด้วย เช่นนี้จะอ้างได้หรือ ไม่.....	135
4)	ปัญหาการใช้สิทธิไล่เบี้ยในระหว่างลูกหนี้ที่ต้องรับผิดชอบตัวเงิน..	141

ก.	กรณีที่มีผู้รับอวัลหลายคนต่าง เข้ารับอวัลบุคคลเดียวกัน ผู้รับอวัลคนหนึ่ง ได้ใช้เงินให้แก่ผู้ทรง ไปแล้ว จะใช้สิทธิ ไล่เบี้ยเอาแก่ผู้รับอวัลคนอื่นได้หรือไม่.....	141
5)	ปัญหาการใช้สิทธิไล่เบี้ยก่อนตัวเงินถึงกำหนด.....	152
ก.	กรณีที่ผู้ทรงใช้สิทธิไล่เบี้ยก่อนตัวเงินถึงกำหนดนั้น บท บัญญัติ มาตรา 968 วรรคท้าย กำหนดให้หักลดจำนวนเงิน ในตัวเงินลงร้อยละ 5 เหตุใดกฎหมายจึงบัญญัติไว้เช่นนี้..	152
6)	ปัญหาเรื่องอายุความในการใช้สิทธิไล่เบี้ย.....	156
ก.	กรณีที่ต้องตกอยู่ในบังคับในเรื่องอายุความ ในการใช้สิทธิ ไล่เบี้ยตามกฎหมายตัวเงินได้แก่กรณีใด.....	156
ข.	กฎหมายตัวเงินไม่ได้บัญญัติถึง เรื่องอายุความในการที่ผู้รับ อวัล จะใช้สิทธิไล่เบี้ยเอาแก่บุคคลที่ตนประกัน ว่ามี อายุความเท่าใด.....	159
ค.	ตามมาตรา 1003 ห้ามมิให้ผู้สลักหลังฟ้อง ไล่เบี้ยกันเองและ ไล่เบี้ยเอาแก่ผู้ส่งจ่าย เมื่อพ้นกำหนดเวลาหก เดือนนับแต่ วันที่ผู้สลักหลังนั้นเองถูกฟ้อง ซึ่งถ้ารอให้คดีที่ตนถูกฟ้องนั้น ถึงที่สุดแล้ว จะทำให้ตนไม่สามารถฟ้อง ไล่เบี้ยได้ภายใน อายุความ แต่นหากไม่รอให้คดีถึงที่สุด และผู้สลักหลังคน ดังกล่าวฟ้อง ไล่เบี้ยกันเองหรือไล่เบี้ยเอาแก่ผู้ส่งจ่าย ก็จะถูกอ้างได้ว่า เขายัง ไม่ได้ชำระหนี้ในคดีก่อนนี้ให้แก่ผู้ทรง จึงยัง ไม่มีสิทธิฟ้อง ไล่เบี้ย เช่นนี้จะมีทางแก้ไข เป็นประการ ใดหรือไม่.....	163
7)	ปัญหาการใช้สิทธิไล่เบี้ยในกรณีที่ไม่ว่างการตามที่กฎหมาย บัญญัติไว้.....	167
ก.	การสลักหลังตัวเงินในใบประจำต่อครั้งแรก โดยไม่ เขียน คาบบนตัวเงินเดิมและที่ใบประจำต่อ จะถือว่าการสลักหลัง ดังกล่าวใช้ได้หรือไม่ และผู้ได้รับตัวเงินไปจะอยู่ในฐานะ ผู้รับสลักหลัง ที่จะใช้สิทธิไล่เบี้ย เอาแก่คู่สัญญาคนก่อน ๆ	

เพื่อให้ใช้เงินตามตัวเงินนั้นได้หรือไม่.....	167
ข. บุคคลที่ลงลายมือชื่อด้านหลังตัวเงินชนิดระบุชื่อ โดยที่ไม่ได้เขียนข้อความอื่นใดลงในตัวเงินนั้น และบุคคลดังกล่าวไม่ได้มีโอกาเป็นผู้ทรงมาก่อน กรณีเช่นนี้เมื่อตัวเงินขาดความเชื่อถือเพราะไม่ใช้เงิน ผู้ทรงตัวเงินจะมีสิทธิไล่เบี้ยเอากับบุคคลที่ลงลายมือชื่อดังกล่าวนี้ ได้หรือไม่.....	170
- ตามกฎหมายวิธีสบัญญัติ.....	173
1) ปัญหาเรื่องการบรรยายฟ้อง จะบรรยายฟ้องอย่างไรจึงจะเป็นการฟ้องตามมูลหนี้เดิมหรือตามมูลหนี้ตัวเงิน.....	173
2) การฟ้องคดีตามมูลหนี้ตัวเงิน ซึ่งโจทก์อาจยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องต่อศาลขอให้พิจารณาคดีโดยรวบรัดได้นั้น ก่อให้เกิดผลอย่างไรในวิธีพิจารณาความ.....	175
3) ปัญหาเรื่องการนำพยานบุคคลเข้าสืบ เพื่อบังคับหรือโต้แย้งในคดีเกี่ยวกับตัวเงิน.....	178
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	180
รายการอ้างอิง.....	188
ประวัติผู้เขียน.....	193